

1 תקנות הנכים (כללים להוכחת חוסר-פרנסה), התשי"ג-1953

בתוקף סמכותי לפי הסעיפים 6א(ב) ו-29 לחוק הנכים (תגמולים ושיקום), התש"ט-1949, אני מתקין תקנות אלה:

1. פירושים

(תיקונים: התשט"ו, התשכ"ד, התש"ל)

בתקנות אלה -

"זמן קובע" פירושו - התקופה שבה היה נכה מחוסר פרנסה שהיא לא פחות מחודש ולא יותר מחדשיים;
"נכה" פירושו - נכה שדרגת נכותו בזמן הקובע היא 10% ומעלה;
"לשכה" פירושו - לשכה אזורית של אגף השיקום במשרד הבטחון הקרובה ביותר למקום מגוריו של הנכה;
"רשות" פירושו - רשות מוסמכת לטיפול בענייני העסקת נכי-מלחמה שבאזור שיפוט נמצא מקום מגוריו של הנכה;
"ועדה רפואית" פירושו - ועדה רפואית שהוקמה לפי סעיף 29(א) לחוק;
"תקנות העסקה" פירושו - תקנות העסקת נכי-מלחמה, התשי"א-1951;
"רישום" פירושו - רישום בלשכה לסידור בעבודה באמצעות הרשות או הלשכה;
"נכה משוקם" פירושו - נכה שמיום שחרורו מהצבא סודר או הסתדר בעבודה, עסק או מקור פרנסה אחר;
"רופא מוסמך ראשי" פירושו - רופא מוסמך ראשי שנתמנה על פי תקנה 2(א) לתקנות הנכים (טיפול רפואי), התשי"א-1951;
"אפשרות מעשית להעסקה" פירושו - כאמור בתקנה 9 לתקנות העסקה;
"אמצעי סיוע לשיקום" פירושו -

- (1) מימון מלא או חלקי של כינון עסק או הכשרה מקצועית, בין בצורת הענקה ובין בצורת מילווה לשיקום;
- (2) המצאת מקום לעסק או להתעסקות בעבודה או במקצוע מסויים או סיוע בהמצאתו;
- (3) המצאת ציוד לעסק או כלים לעבודה או סיוע בהמצאתם;
- (4) הספקת חמרי-גלם ואמצעים אחרים הדרושים לעבודה או לעסק או סיוע בהספקתם;
- (5) המצאת רשיונות וזכויות הדרושים לעבודה או לעסק או סיוע בהמצאתם.

2. תנאים לתשלום תגמול למחוסר פרנסה

(תיקונים: התשט"ו, התשי"ז, התש"ך, התש"ל)

נכה שאין לו הכנסה מכל מקור שהוא פרט לתגמולים לפי החוק, רואים אותו כמחוסר-פרנסה לצורך סעיף 6 לחוק אם יוכיח לקצין התשלומים שנתמלאו בו תנאים אלה:

- (1) נרשם בלשכה תוך שבוע ימים מתחילת הזמן הקובע;
- (2) הגיש לקצין התגמולים, לא יאוחר משבוע מסיום הזמן הקובע, בקשה בכתב לתשלום תגמול למחוסר פרנסה לפי הנוסח שבטופס שאפשר להשיגו במשרד קצין התגמולים החתום בידו, בצירוף תעודה מאת הלשכה המעידה כי בזמן הקובע:

- (i) הרשות לא הוציאה לגביו כל הודעה לפי תקנה 6(ב) לתקנות-העסקה,
- (ii) לא סירב לקבל כל עבודה שלגביה הציעה הרשות להוציא הודעה כזאת,

(iii) הלשכה לא הציעה לו כל עבודה או מקור פרנסה שהוא סירב לקבלה,
(iv) הלשכה לא הציעה לו לרכוש הכשרה למקצוע או לביצוע עבודה שהוא סירב לקבלה ושלדעת הרשות עליו לקבלה כדי שיהיה מסוגל לעשות עבודה שבה יעסק על פי תקנות העסקה, וכן לא הציעה שבתקופת ההכשרה ישולמו לו התשלומים המשתלמים לנכה שאושר מימון שיקומו כאמור בתקנה 13 לתקנות הנכים (תגמולים ושיקום) (תקנות להשתלמות מקצועית במוסדות להשכלה גבוהה), התשט"ו-1955;
(3) אם שוכנע קצין התגמולים כי נכה שהוכר כמחוסר פרנסה אינו מסוגל מפאת נכותו להסתדר בעבודה וכי אין לצפות שבעתיד הנראה לעין תהיה אפשרות מעשית להעסקתו בעבודה, בעסק או בכל מקור פרנסה אחר, רשאי קצין התגמולים להמשיך ולשלם לנכה תגמול חוסר פרנסה, תוך תקופת זמן שקבע מפעם לפעם, ללא צורך במילוי התנאים הקבועים בפסקאות (1) ו-(2);
(4) לנכה מחוסר פרנסה, שדרגת נכותו טרם נקבעה על ידי הוועדה הרפואית, ישולמו תגמולי חוסר פרנסה לאחר שרופא מוסמך ראשי העריך באורח ארעי את דרגת נכותו; התגמולים יאושרו לפי דרגת הנכות שקבעה הוועדה הרפואית החל מהמועד לתחילת תשלומם; התשלומים שישולמו לנכה על בסיס הערכה זמנית של דרגת נכותו דינם כמפרעה והיא תנוכה מהתגמולים שהנכה יהיה זכאי להם על פי דרגת הנכות שתקבע הוועדה הרפואית.

3. עבודה או מקור פרנסה

(א) עבודה או סידור מקור פרנסה שהרופא המוסמך הראשי או ועדה רפואית, בתעודה חתומה על ידיו או על ידי הוועדה הרפואית, פסלו אותם מפאת אי-התאמתם מבחינה רפואית לנכה, אין רואים אותם כעבודה או מקור פרנסה שהוצעו לנכה לפי תקנה 2(2).
(ב) עבודה הנזכרת בהודעה שניתנה לפי תקנה 6(ב) לתקנות-העסקה ונותן-עבודה סירב למלא אחרי ההודעה, אין רואים אותה כעבודה שהוצעה לנכה לפי תקנה 2(2).

4. נכה משוקם

נכה שהוא נכה משוקם, רואים אותו כמחוסר-פרנסה לצורך סעיף 6 לחוק, אם נוסף לאמור בתקנה 2 יוכיח לקצין התגמולים שנתמלא בו אחד מאלה:
(1) הפסיק את עבודתו או התעסקותו במקום-פרנסה שבאמצעותו שוקם, מפאת אי-התאמתו להן מבחינה רפואית בהתאם לאישור בכתב מאת הרופא-המוסמך הראשי;
(2) הפסיק את עבודתו שבאמצעותה שוקם מחמת חוסר אפשרות מעשית להתעסקותו בעבודה האמורה בהתאם לאיסור בכתב מאת הרשות.

5. השבת נכה

השבית מעביד נכה מעבודתו במפעל ללא קבלת היתר לפיטורו כאמור בתקנה 7 לתקנות-העסקה, והנכה לא נמצא אשם בהתנהגות רעה חמורה הפוגעת במפעל או בנותן העבודה ולא הפסיק מרצונו הטוב את עבודתו במפעל ולא הסכים בפירוש או מכללא להשבתה האמורה, רואים את השבתת הנכה מעבודתו כאילו עבודתו נפסקה מחמת חוסר אפשרות מעשית להעסקתו בעבודה האמורה, כל זמן שהנכה עשה את הכל שבאפשרותו, כפי שנדרש באופן המתקבל על הדעת על ידי הלשכה או הרשות, בכדי לא להיות מושבת מהעבודה האמורה.

6. נכה ששוקם באמצעות עסק שבבעלותו

(א) נכה שהוא נכה משוקם באמצעות עסק שבבעלותו היחידה או בבעלות משותפת, רואים אותו כמחוסר-פרנסה לצורך סעיף 6א לחוק, אם יוכיח לקצין התגמולים נוסף לאמור בתקנות 2 ו-4, כי ההצהרות שבבקשתו, שהגיש לפי תקנה 2, הן נכונות בהתאם לאישור בכתב מאת הלשכה או מאת הרשות המקומית שבתחום-שיפוטה נמצא עסקו.

(ב) בתקנה זו "עסק בבעלות משותפת" כולל הפקת הכנסות בין בצורת שכר-עבודה ובין בצורת רווחים אחרים המתקבלים מעסק השייך לחברת או קבוצת עובדים, בין שהיא גוף מואגד ובין שאינה גוף מואגד, שבה יש לנכה זכויות, כגון זכות חברות וכיוצא באלה.

7. **אמצעי סיוע לשיקום**

נכה שהוא נכה משוקם באמצעות עסק שבבעלותו ואשר המדינה סייעה לרכשו על ידי מתן אמצעי-סיוע לשיקומו ועברו שני חדשים מהיום שהעסק האמור הופעל בראשונה, רואים אותו כמחוסר-פרנסה לצורך סעיף 6א לחוק, אם יוכיח לקצין התגמולים, נוסף לאמור בתקנות 2, 4 ו-6 בהתאם לאישור מאת הלשכה, כי החזיר או הבטיח להחזיר למדינה, באופן שיקבע קצין התגמולים, את אותם אמצעי הסיוע שקיבל מאת המדינה לשיקומו ואשר קצין התגמולים דרש להחזירם למדינה עקב בקשתו לפי תקנה 2.

8. **תנאים לחוקיות הבקשה או התעודה**

בקשה המכילה הצהרה או אישור שבה רשומים ידיעה כוזבת או פרט בלתי-נכון וכי אישור שנתקבל באמצעות מעשה מרמה, הצהרה כוזבת, מעשה אלימות, איומים וכיוצא בהם, לא יראו אותה בקשה או אותו אישור כבקשה או אישור לצורך תקנות אלה.

9. **תחילת תוקף**

תקפן של תקנות אלה הוא מיום כ"א באב התשי"ג (2 באוגוסט 1953).

10. **השם**

לתקנות אלה ייקרא "תקנות הנכים (כללים להוכחת חוסר-פרנסה), התשי"ג-1953".

תוספת

תוספת

(בוטלה)

י"א באב התשי"ג (23 ביולי 1953)

פנחס לבון

ממלא-מקום שר הבטחון

[1.] ק"ת 379, התשי"ג (6.8.1953), עמ' 1292 (ת"ט בתוך העינים לק"ת התשי"ג, עמ' lii).

תיקונים: ק"ת 537, התשט"ו (4.8.1955), עמ' 1268;

ק"ת 725, התשי"ז (29.8.1957), עמ' 1798;

ק"ת 1012, התש"ך (12.5.1960), עמ' 1118;

ק"ת 1609, התשכ"ד (30.7.1964), עמ' 1634;

ק"ת 2521, התש"ל (12.2.1970), עמ' 1029.